

SCHOOLONDERSTEUNINGSPROFIEL

SCHOOLJAAR 2021-2022

GYMNASIUM BERNRODE

INHOUDSOPGAVE

Inhoudsopgave	1
1 Inleiding	2
1.1 Wat is een schoolondersteuningsprofiel?	2
1.2 Leeswijzer	2
1.3 Achtergrondinformatie	2
2. De ondersteuningsstructuur in de regio	3
2.1 Basisondersteuning	3
Regulier onderwijsproces	3
Trajectvoorziening	4
2.2 Extra ondersteuning	4
Koersklas	4
Voortgezet speciaal onderwijs (VSO)	4
Past	5
Ondersteuning op maat	5
2.3 Samenwerking met ouders	5
2.4 Samenwerking met andere partijen	6
Schoolsupport	7
Jeugdhulp	7
Andere externe partijen	7
3. De ondersteuningsstructuur van de school	8
3.1 Algemene informatie over de organisatie van begeleiding en ondersteuning	8
Ondersteuningsstructuur in de school	8
Het zorgadviesteam (ZAT)	9
Samenwerking met ouders en jongere	9
Contactpersonen	10
Beschikbare protocollen	10
3.2 Basisondersteuning	10
3.3 Extra ondersteuning	22
Extra ondersteuning binnen een reguliere VO-school: Koersklas	22
Extra ondersteuning op een andere locatie	23
3.4 Ontwikkelaambities	24
Bijlage(n)	26
Bijlage 1 - Afspraken over de inzet van Schoolsupport in 2021-2022	26

1 INLEIDING

Iedere jongere succesvol op school. Dat is waar alle middelbare scholen in de regio Brabant Noordoost werk van maken. De scholen in de gemeenten Oss, Uden, Meierijstad¹, Bernheze en Landerd werken samen in een samenwerkingsverband passend onderwijs. Het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30 06 (SWV VO 30 06) bestaat uit scholen voor voortgezet onderwijs (VO) en scholen voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

1.1 Wat is een schoolondersteuningsprofiel?

Voor u ligt het schoolondersteuningsprofiel (afgekort: SOP), dat door alle scholen in de regio opgesteld wordt. Doel van het schoolondersteuningsprofiel is om ouders², jongeren en andere geïnteresseerden inzicht te geven in de begeleiding en ondersteuning die geboden wordt binnen de school. Het SOP wordt elk schooljaar vernieuwd, zodat nieuwe ontwikkelingen erin verwerkt kunnen worden. Naast een beschrijving van de manier waarop passend onderwijs in de school wordt vormgegeven, staan in het SOP ook de ontwikkelambities van de school. Passend onderwijs kan namelijk altijd beter. Binnen het samenwerkingsverband wordt op basis van de schoolondersteuningsprofielen gekeken of we samen voor alle leerlingen een passend aanbod hebben.

1.2 Leeswijzer

In het volgende hoofdstuk (2) staat een korte samenvatting van de mogelijkheden voor passend onderwijs in het samenwerkingsverband. Vervolgens staat er hoe wij daar binnen onze school invulling aan geven. In hoofdstuk 3 staat een beschrijving van de basisondersteuning: de ondersteuning die *alle* scholen voor voortgezet onderwijs in de regio bieden. In hoofdstuk 4 wordt in het kort uitgelegd welke mogelijkheden voor *extra* ondersteuning er zijn en hoe wij daarvoor samenwerken met andere scholen. Tot slot zijn de volgende bijlagen toegevoegd: Bijlage 1 - Afspraken over de inzet van Schoolsupport in 2021-2022.

1.3 Achtergrondinformatie

Algemene informatie over de school is te vinden in de schoolgids en in het schoolplan. Deze zijn te vinden op onze website: www.bernrode.nl.

Meer informatie over het Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30 06 (SWV VO 30 06) kunt u vinden op www.swvvo3006.nl. U vindt daar onder andere aanvullende informatie over de ondersteuningsmogelijkheden in de regio en de afspraken die scholen daarover met elkaar hebben gemaakt.

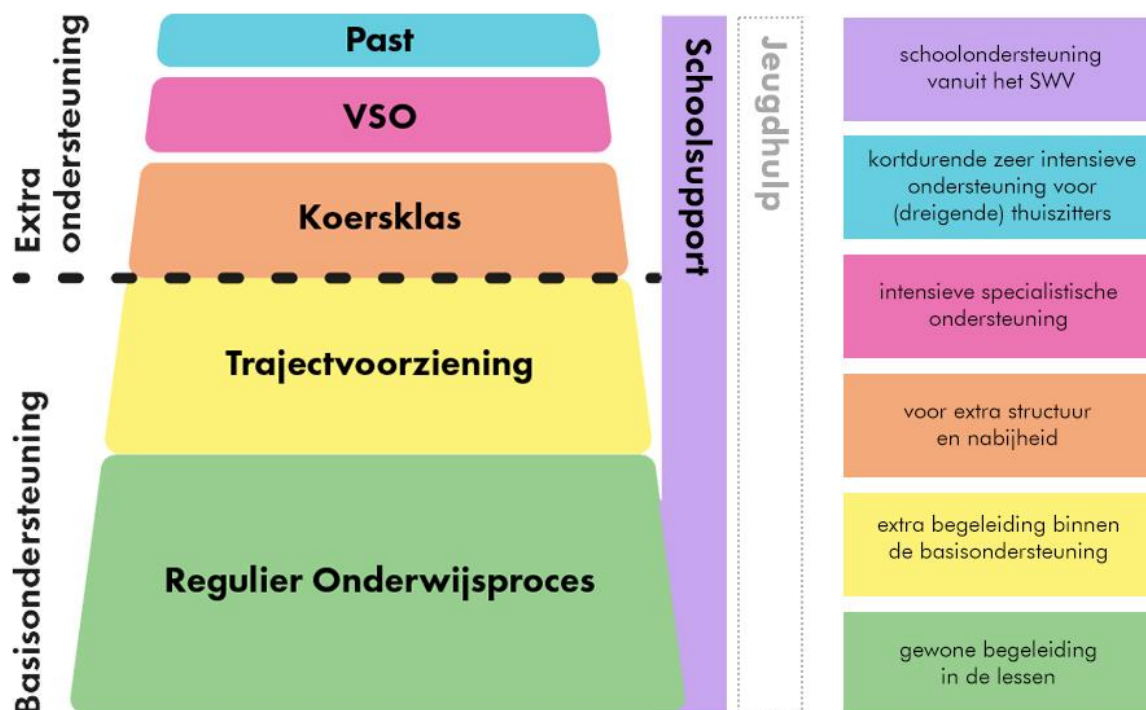
¹ De scholen in de kernen Veghel en Sint-Oedenrode vallen binnen Samenwerkingsverband VO 30 06. De kern Schijndel is een uitzondering binnen Meierijstad en is aangesloten bij SWV VO De Meerij.

² In verband met de leesbaarheid van is ervoor gekozen de term *ouders* te gebruiken als *ouders/verzorgers* bedoeld wordt.

2. DE ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR IN DE REGIO

In dit hoofdstuk staat beschreven hoe de ondersteuningsstructuur in Samenwerkingsverband Voortgezet Onderwijs 30 06 (SWV VO 30 06) eruit ziet. Het is een samenvatting van de afspraken die tussen de scholen gemaakt zijn voor de periode 2018-2022.

Binnen passend onderwijs hebben scholen *zorgplicht*. Dat betekent dat zij er verantwoordelijk voor zijn om alle leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben een passende onderwijsplek te bieden. Als het kan op de eigen school en anders op een passende andere plek. Daarvoor werken reguliere scholen en scholen voor speciaal onderwijs samen binnen het samenwerkingsverband. Er zijn verschillende ondersteuningsmogelijkheden. Hieronder leest u wat elke vorm van ondersteuning inhoudt. Het is de moeite waard om ook [deze video](#) te bekijken. Hierin wordt kort weergegeven hoe welke ondersteuningsmogelijkheden er binnen SWV VO 30 06 zijn.

2.1 Basisondersteuning

Basisondersteuning kent twee ondersteuningsniveaus:

- regulier onderwijsproces
- en trajectvoorziening.

Ze worden allebei aangeboden op elke reguliere VO-school. Binnen het samenwerkingsverband vinden we het belangrijk dat de begeleiding die geboden wordt goed past bij het onderwijs op de betreffende school. Daarom kunnen de vorm en het aanbod per school verschillen.

Regulier onderwijsproces

Dit is het onderwijsprogramma dat alle leerlingen volgen op een reguliere school voor voortgezet

onderwijs. Jongeren nemen deel aan de lessen en andere schoolactiviteiten en krijgen daarbij begeleiding van hun vakdocenten en hun mentor.

Trajectvoorziening

De trajectvoorziening is er voor jongeren die naast het reguliere lesprogramma tijdelijk meer begeleiding nodig hebben om goed mee te kunnen komen op school. Het is een steun(tje) in de rug. Dat kan bijvoorbeeld nodig zijn bij leerproblemen, sociaal-emotionele problemen, gedragsproblemen of lichamelijke beperkingen. Elke school heeft zo'n trajectvoorziening. Hoe de begeleiding eruitziet en hoe lang die duurt, hangt af van wat een leerling nodig heeft. Het traject is altijd op maat. Jongeren doen tijdens het traject zoveel mogelijk mee met het reguliere lesprogramma. De ondersteuning wordt verzorgd door begeleiders *in* de school. Vanuit de trajectvoorziening is er ook begeleiding mogelijk voor docenten en ondersteunend personeel, zodat zij de jongeren beter kunnen helpen. Soms kan een begeleidingstraject ook tijdelijk (maximaal drie maanden) plaatsvinden op een andere school. Dit kan nodig zijn om te kijken of een leerling wel op de juiste plek zit (door middel van observatie) of als het goed is voor een leerling om tijdelijk afstand te nemen van de eigen middelbare school (time-out).

2.2 Extra ondersteuning

Soms is de basisondersteuning (regulier onderwijsproces en trajectvoorziening) niet voldoende voor een jongere om goed mee te kunnen komen op school. Dan heeft de leerling extra ondersteuning nodig. Binnen een aantal scholen voor voortgezet onderwijs zijn koersklassen aanwezig. Daarnaast zijn er scholen voor voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en is er de mogelijkheid voor een Past-arrangement. Deze staan hieronder toelicht.

Koersklas

Voor jongeren die extra structuur, nabijheid en veiligheid nodig hebben op school, is er de koersklas. Dat is een kleinere klas op een reguliere VO-school waarin er extra aandacht wordt gegeven aan de didactische en sociaal-emotionele ontwikkeling van de leerling. Gespecialiseerde docenten verzorgen en/of ondersteunen het onderwijs. De doelen en de verwachte door- of uitstroom van de jongere worden vastgelegd in een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP).

De scholen in het samenwerkingsverband spreken met elkaar af op welke locaties er koersklassen zijn. Ze streven daarbij naar een goede verdeling over de regio, zodat jongeren zo dicht mogelijk bij huis naar school kunnen gaan.

Als de school van inschrijving vermoedt dat een jongere gebaat is bij plaatsing in een koersklas, dan zal deze school daarvoor een aanvraag indienen bij het samenwerkingsverband. Ouders kunnen hun kind niet zelf aanmelden voor een koersklas. Als ouders verwachten dat hun kind deze extra ondersteuning nodig heeft, kunnen ze dit op school wel benoemen.

Voortgezet speciaal onderwijs (VSO)

Soms is een jongere aangewezen op een specialistische school om zich verder te kunnen ontwikkelen. De trajectvoorziening en de koersklas bieden dan niet voldoende ondersteuning aan hen. Voor deze jongeren is er het voortgezet speciaal onderwijs (VSO).

Het VSO is bedoeld voor jongeren die in hun ontwikkeling belemmerd worden door een combinatie van problemen, zoals ernstige gedragsproblemen, psychiatrische problemen, een verstandelijke beperking en/of een fysieke beperking. Op het VSO krijgen deze jongeren intensieve en specialistische ondersteuning bij het leren, bij hun sociaal-emotionele ontwikkeling en/of het reguleren van hun gedrag. Docenten die hier speciale kennis en vaardigheden voor hebben, verzorgen het onderwijs. Waar mogelijk wordt er toegewerkt naar een overstap naar een reguliere VO-school (koersklas of regulier onderwijsprogramma).

Past

Als een jongere tijdelijk niet op een reguliere VO-school kan zijn, dreigt thuis te komen zitten of al thuis zit, dan kan een Past-arrangement mogelijk helpen. Past staat voor een 'passende andere stap'. Een Past-arrangement bestaat uit kortdurende, zeer intensieve ondersteuning op maat. Past wordt alleen ingezet als er perspectief is op terugkeer naar een reguliere middelbare school. De school van de jongere doet een aanvraag voor een Past-arrangement bij het samenwerkingsverband. De uitvoerders van het Past-arrangement maken in afstemming met alle betrokkenen een plan gemaakt voor geleidelijke opbouw van het lesprogramma en terugkeer naar het reguliere onderwijs. De jongere blijft ingeschreven staan op de reguliere VO-school. Deze school blijft nauw betrokken bij het traject en is verantwoordelijk voor de inhoudelijke uitvoering van het onderwijsprogramma, zoals het lesmateriaal.

Ondersteuning op maat

De scholen binnen het samenwerkingsverband hebben als doel al hun leerlingen passende ondersteuning te bieden. Omdat er veel mogelijkheden en verschillende niveaus van ondersteuning zijn, wordt er altijd gekeken naar wat een leerling nodig heeft om goed mee te kunnen komen op school. We willen graag dat leerlingen succesvol zijn. Daarom streven we ernaar de juiste ondersteuning op tijd aan te bieden en daarbij te gaan van intensieve naar minder intensieve begeleiding. Er wordt steeds zorgvuldig gekeken welk (onderwijs)arrangement passend is voor een leerling.

Ouders melden hun kind aan bij de school van hun voorkeur. Als ze vermoeden dat hun kind extra ondersteuning nodig heeft dan is het belangrijk dat ze dat bij de aanmelding duidelijk aangeven. De school moet in verband met de zorgplicht vervolgens een zo passend mogelijk aanbod doen op de eigen school, een andere reguliere school of een school voor voortgezet speciaal onderwijs. Door de scholen in het samenwerkingsverband wordt gekeken of de jongere voldoende heeft aan ondersteuning vanuit de *basisondersteuning* (regulier onderwijsproces en trajectvoorziening). Als dat niet toereikend is, dan kan *extra ondersteuning* ingezet worden in de vorm van koersklassen, VSO of Past. Het samenwerkingsverband beoordeelt de aanvragen voor extra ondersteuning. Als het samenwerkingsverband het eens is met de aanvraag van de school dan geven ze een arrangement (koersklas of Past) of toelaatbaarheidsverklaring (VSO) af, waarmee de jongere gebruik kan maken van deze vorm van extra ondersteuning.

2.3 Samenwerking met ouders

Een belangrijk aspect bij het realiseren van schoolsucces is ouderbetrokkenheid. Binnen passend onderwijs spelen ouders dan ook een belangrijke rol. Uitgangspunt in de communicatie met ouders is

dat de rol van ouders en de school bij opvoeden en onderwijs gelijkwaardig is, maar niet gelijk. Communicatie tussen school en ouders vindt vanuit deze grondhouding plaats. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind. Scholen zijn primair verantwoordelijk voor het onderwijs.

Ontwikkelingsperspectiefplan (OPP)

Ouders en jongeren worden uiteraard betrokken bij de uitvoering van de gekozen ondersteuningsvorm. Afhankelijk van het ondersteuningsniveau kan er een ontwikkelingsperspectiefplan (OPP) opgesteld worden. Een OPP is wettelijk niet verplicht in de trajectvoorziening, omdat het valt binnen de basisondersteuning. Voor jongeren die geplaatst worden in een koersklas, binnen het VSO, bij Past en in het praktijkonderwijs (PrO), moet er wel een OPP worden opgesteld. Het OPP wordt minimaal jaarlijks geëvalueerd met ouders (en jongere), en waar nodig bijgesteld.

In het OPP moet wettelijk gezien minimaal het volgende vastgelegd worden:

1. De te verwachten uitstroombestemming;
2. De onderbouwing van deze bestemming met belemmerende en bevorderende factoren;
3. Een beschrijving van de te bieden ondersteuning en begeleiding en, indien aan de orde, de afwijkingen van het reguliere onderwijsprogramma (niet verplicht voor VSO en PrO).

Deel 1 en 2 vormen samen het uitstroomperspectief, deel 3 heet het handelingsdeel van het OPP. In het handelingsdeel staan specifieke, persoonlijke aanpassingen van het programma voor de leerling, dan wel aanvullende begeleiding.

In de wetgeving rondom passend onderwijs zijn de rechten van ouders verschillend voor het uitstroomperspectief en het handelingsdeel van het OPP. Over beiden zijn scholen verplicht om op overeenstemming gericht overleg te voeren met ouders. In SWV VO 30 06 wordt het bovendien belangrijk gevonden om ook de jongere zelf te betrekken bij het plan. Voor het handelingsdeel *moet* instemming gevraagd worden aan ouders³. Het uitstroomperspectief wordt vastgesteld door de school na overleg, maar instemming van ouders is niet vereist. In de paragrafen over basisondersteuning en extra ondersteuning beschrijven we hoe we hier binnen onze school uitvoering aan geven.

Medezeggenschapsraad en ondersteuningsplanraad

Ouders hebben daarnaast via de medezeggenschapsraad (MR) adviesbevoegdheid op het schoolondersteuningsprofiel van de school, waarin de ondersteuningvormen binnen de school beschreven staan. De MR heeft instemmingsbevoegdheid op het schoolplan, waarin het reguliere onderwijsproces beschreven staat. Daarnaast zijn ouders en leerlingen vertegenwoordigd in de ondersteuningsplanraad (OPR): het medezeggenschapsorgaan van het samenwerkingsverband.

2.4 Samenwerking met andere partijen

In de afbeelding aan het begin van dit hoofdstuk is te zien dat er twee kolommen naast de piramide staan: *Schoolsupport* en *Jeugdhulp*. Scholen kunnen passend onderwijs niet alleen uitvoeren. Uiteraard wordt er samengewerkt met ouders en jongere. Daarnaast wordt er ook samengewerkt met Schoolsupport en waar nodig met organisaties voor jeugdhulp.

³ Of de leerling als deze 16 jaar of ouder is. Tussen 12 en 16 jaar wordt de leerling waar mogelijk betrokken.

Schoolsupport

Schoolsupport is een team van deskundigen op het gebied van passend onderwijs en is onderdeel van het samenwerkingsverband. De schoolondersteuners van Schoolsupport begeleiden de scholen bij de uitvoering en doorontwikkeling van passend onderwijs. De schoolondersteuners hebben verschillende deskundigheidsgebieden:

- gedrag en leren,
- complexe problematiek,
- nieuwkomers,
- psychiatrische problematiek (Zuiderbos College)
- fysiek-medische problematiek (Mytyschool Gabriël)

De medewerkers van Schoolsupport ondersteunen de scholen onder andere door bij te dragen aan de professionalisering van docenten en begeleiders in de school en door advies te geven bij bepaalde problematiek.

Jeugdhulp

Ook de samenwerking met thuis is van groot belang. Als er in de thuissituatie begeleiding nodig is, werken scholen nauw samen met jeugdhulpverlening om ervoor te zorgen dat op school en thuis aan dezelfde doelen wordt gewerkt. Elke school heeft een aansluitfunctionaris van het Basisteam Jeugd en Gezin (BJG). Medewerkers van het BJG kunnen kortdurend zelf begeleiding bieden aan jongeren en gezinnen. Daarnaast hebben zij vanuit de gemeenten de bevoegdheid gekregen om, net als de huisarts, door te kunnen verwijzen naar meer specialistische vormen van jeugdhulpverlening, bijvoorbeeld bij de GGZ. Inzet van en verwijzing door het BJG gebeurt uiteraard alleen met toestemming van ouders en betrokkenheid van de jongere.

Andere externe partijen

Tot slot zijn er nog enkele andere partijen waarmee scholen intensief samenwerken om ervoor te zorgen dat iedere jongere naar school kan en gaat: GGD, leerplichtambtenaren (Regionaal Bureau Leerplicht Brabant Noordoost), gemeenten, scholen voor primair onderwijs en scholen voor vervolgonderwijs. Voor ondersteuning aan leerlingen met een visuele beperking, een auditieve beperking, een communicatieve beperking, of epilepsie kan tevens de hulp ingeroepen worden van begeleiders vanuit specialistische onderwijsvoorzieningen op deze thema's. Meer informatie daarover is te vinden op de website van het samenwerkingsverband (www.swvvo3006.nl).

3. DE ONDERSTEUNINGSSTRUCTUUR VAN DE SCHOOL

In het vorige hoofdstuk is uitgelegd wat de afspraken in het samenwerkingsverband zijn over passend onderwijs. In dit hoofdstuk leggen wij uit hoe we daar binnen onze school uitvoering aan geven. Dit hoofdstuk begint met algemene informatie over de organisatie van begeleiding en ondersteuning. Daarna wordt ingegaan op de inhoud van de basisondersteuning. En vervolgens wordt uitgelegd hoe wij te werk gaan als we vermoeden dat een jongere extra ondersteuning nodig heeft. Tot slot wordt stilgestaan bij de ontwikkelambities van de school op het gebied van passend onderwijs.

3.1 Algemene informatie over de organisatie van begeleiding en ondersteuning

Ondersteuningsstructuur in de school

Ons motto is: inspireren, talenten aanspreken en grenzen verleggen. Bernrode is meer dan een school waar je optimaal voorbereid wordt op een vervolgstudie. Onze onderwijsomgeving motiveert je om veel kennis op te doen en je persoonlijk te ontwikkelen. Dat vraagt een inspanning zowel van de leerling als van de school. Op Bernrode bieden we verschillende ondersteuningsmogelijkheden. We zijn namelijk van mening dat leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte, vaak met bijzondere capaciteiten, op onze school thuishoren. Bernrode is een klein (momenteel ± 615 leerlingen) en overzichtelijk gymnasium met korte lijnen en een heldere structuur. Leerlingen en hun ouders weten mede daarom de school te vinden. Ons uitgangspunt is om de leerlingen in staat te stellen het reguliere lesprogramma te volgen. Bernrode beschikt over een trajectvoorziening waar indien nodig trainingen, groeps- en individuele ondersteuning worden geboden. Ook biedt de school de mogelijkheid voor een koersklas-arrangement voor leerlingen die extra structuur, nabijheid en veiligheid nodig hebben op school.

Regulier onderwijsproces

De ondersteuning in het regulier onderwijsproces is structureel beschikbaar en bevordert de continuïteit in de schoolloopbaan van de leerling. Een goede sfeer en veiligheid in de klas staan hierin voorop. In deze vorm van ondersteuning zijn mentoren en vakdocenten sleutelpersonen. Alle leerlingen hebben een eigen mentor. Deze is de vertrouwenspersoon van de leerlingen individueel én begeleidt de klas als groep. De mentor volgt de prestaties van de leerlingen en onderhoudt daarover contact met de ouders, voor wie de mentor ook het eerste aanspreekpunt is. Waar nodig ondersteunt de mentor bij lichte sociaal-emotionele en didactische problematiek. De teamleider onderbouw dhr. (Quincy) Veldhuis en de teamleider bovenbouw dhr. (Steven) Geurts vormen een tweede aanspreekpunt. De teamleiders zien toe op het verzuim. Bij een te grote absentie verwijst de teamleider door naar het verzuimspreekuur van de leerplichtambtenaar of schakelt de jeugdarts of het Zorg- en Adviesteam in.

Voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte wordt een handreiking ten behoeve van ondersteuning opgenomen in het leerlingvolgsysteem. Docenten houden op deze manier rekening met leerlingen van wie een specifieke ondersteuningsbehoefte bekend is. Sommige leerlingen kunnen op grond van deze behoefte gebruik maken van extra faciliteiten. In de meeste gevallen betreft dit extra tijd bij toetsen, gebruik van een laptop en compenserende en/of dispenserende faciliteiten. Het concrete aanbod van ondersteuning in het reguliere onderwijsproces staat beschreven in paragraaf 3.2 Basisondersteuning.

Trajectvoorziening

Sommige leerlingen hebben een meer op hen toegesneden begeleiding nodig dan de mentor kan bieden. Er wordt zoveel mogelijk preventief ingestoken, maar mocht de mentor een extra ondersteuningsbehoefte signaleren, dan is hij of zij verantwoordelijk voor het tijdig melden daarvan bij het ondersteuningsteam. De trajectvoorziening is er voor leerlingen die een lichte ondersteuningsbehoefte hebben. Hier worden trainingen, groeps- en individuele ondersteuning geboden aan leerlingen, in nauwe samenwerking met de mentor en ouders. Het ondersteuningsteam verzorgt het grootste deel van de trajecten die worden aangeboden in de trajectvoorziening. Het ondersteuningsteam bestaat uit een aantal leerlingondersteuners, een orthopedagoog en ondersteuningscoördinator mw. (Janine) van Oss. Schoolondersteuners van het samenwerkingsverband versterken de school bij de realisatie van passend onderwijs, opdat het docenten en de school nog beter lukt om af te stemmen op de onderwijs- en ondersteuningsbehoefte van de leerlingen. Vanuit het ondersteuningsteam wordt tevens het Zorg- en Adviesteam georganiseerd. Het concrete aanbod van ondersteuning in de trajectvoorziening staat beschreven in paragraaf 3.2 Basisondersteuning.

Het zorgadviesteam (ZAT)

Op het moment dat de leerling, ouders en/of de mentor het vermoeden heeft dat er extra ondersteuning nodig is, kunnen zij het ondersteuningsteam consulteren. Dat kan bijvoorbeeld nodig zijn bij problematiek op het gebied van leren, sociaal-emotionele ontwikkeling, gedrag en/of fysieke belemmeringen. De mentor dient in overleg met de leerling en ouders een aanmelding te doen voor het Zorg- en Adviesteam (ZAT). Hierbij zijn de mentor, de leden van het ondersteuningsteam en de aansluitfunctionaris van het Basisteam Jeugd en Gezin aanwezig. Op uitnodiging sluiten hierbij ook de jeugdarts, leerplichtambtenaar en/of jeugdagente aan. Vanuit het ZAT wordt een advies uitgebracht over de ondersteuning die we als school het meest passend / wenselijk vinden. Dat kan extra ondersteuning zijn die wordt uitgevoerd binnen het reguliere onderwijsproces; er wordt dan terug verwezen naar de mentor. Dat kan ook ondersteuning zijn binnen de trajectvoorziening; een lid van het ondersteuningsteam of de persoon binnen de school die deze specifieke ondersteuning verzorgt, wordt ingeschakeld. Of het advies kan een verwijzing naar externe zorg zijn. Een aanmelding voor het ZAT gaat, indien de leerling jonger is dan 16 jaar, altijd in overleg met ouders.

Samenwerking met ouders en jongere

Algemene informatie over de samenwerking met ouders is te vinden in de schoolgids. Deze is te vinden op onze website: www.bernrode.nl. De mentor is in principe de spil in het contact met ouders en leerlingen. Hij of zij zal zorgen tijdig met ouders bespreken en contact opnemen als er bijvoorbeeld sociaal-emotionele zorgen bestaan of als een leerling slechter gaat presteren, een leerachterstand oploopt en/of de overgang naar een volgend leerjaar in gevaar komt. Wanneer uw kind thuis laat blijken dat hij of zij op school problemen ondervindt of het niet goed gaat, dan is het advies om aan de bel te trekken bij de mentor. Voor leerlingen die structurele ondersteuning krijgen vanuit het ondersteuningsteam is de leerlingondersteuner verantwoordelijk voor de communicatie naar ouders en mentor en het initiëren van ten minste twee evaluatiemomenten per schooljaar. Indien er externe hulpverleners betrokken zijn bij de begeleiding van de leerling, verwachten we van ouders dat relevante informatie teruggekoppeld wordt naar de mentor van de betreffende leerling. In het kader van “voorkomen is beter dan genezen” adviseren wij ouders om actief contact te zoeken met de school.

Contactpersonen

Als u vragen hebt over de begeleiding en ondersteuning op onze school of u wilt uw zorgen over uw kind delen, dan kunt u terecht bij de volgende personen:

<i>Situatie/onderwerp</i>	<i>Contactperso(n)en</i>	<i>Functie</i>	<i>Contactgegevens</i>
Ik wil mijn kind aanmelden op school en verwacht dat hij/zij extra ondersteuning nodig heeft.	Janine van Oss	Ondersteunings-coördinator en orthopedagoog	jos@bernrode.nl
Mijn kind zit op school en ik vermoed dat er meer begeleiding of extra ondersteuning nodig is.	Mentor	Mentor	Zie website 'wie is wie'
Ik heb een klacht over de begeleiding van mijn kind.	Wij verzoeken u om dit eerst te bespreken met de betrokkenen. Informatie over de klachtenregeling vindt u op de website: https://www.bernrode.nl/Algemeen/Klachtenregeling		

Beschikbare protocollen

De school heeft onderstaande protocollen op het gebied van onderwijsondersteuning:

<i>Protocol</i>	<i>Waar is het protocol te vinden of op te vragen?</i>
☒ Dyslexieprotocol	Protocol omtrent faciliteiten op te vragen bij Janine van Oss: jos@bernrode.nl
☒ Pestprotocol	www.bernrode.nl > algemeen > documenten
☒ Protocol medisch handelen en handelen bij ziekte	Op basis van het protocol 'medicijn verstrekken en medisch handelen op scholen' van GGD Hart voor Brabant, op te vragen bij Janine van Oss: jos@bernrode.nl
☒ Verzuimprotocol	www.bernrode.nl > Mijn Bernrode > Leerlingen > Documenten > Leerlingenstatuut 2020-2022 > Bijlage A: Schoolafspraken
☒ Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling	Op basis van de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling van de Rijksoverheid

3.2 Basisondersteuning

In het eerste hoofdstuk is beschreven dat de basisondersteuning bestaat uit het reguliere onderwijsproces en de trajectvoorziening. Om goed aan te kunnen sluiten bij de onderwijssituatie en doelgroep van de school richt de school zelf de basisondersteuning in. Hieronder staat een schema met afspraken binnen het samenwerkingsverband over de basisondersteuning. Wij hebben daarin aangegeven hoe wij dat in onze school vorm geven. Sommige activiteiten vallen binnen het reguliere onderwijsproces plaats en gelden voor alle leerlingen. Andere activiteiten vinden plaats vanuit de trajectvoorziening als de situatie daarom vraagt.

Ondersteuning aan leerlingen met leerproblemen, o.a. bij ernstige lees- en/of spellingsproblemen en dyslexie, ernstige rekenproblemen en dyscalculie, en problemen in de informatieverwerking, concentratie en planning.

Onderwerp	Hoe de school hier werk van maakt binnen het <i>regulier onderwijsproces</i>	Hoe maakt de school hier werk van maakt binnen de <i>trajectvoorziening</i>
Volgen en signaleren van leerlingen met leerproblemen.	De mentor is de spil in het signaleren van leerproblemen en brengt leerlingen in bij het ZAT indien ondersteuning gewenst is. Gedurende het schooljaar zijn er leerlingbesprekingen met het gehele docententeam. De mentor geeft een terugkoppeling aan ouders en zet vervolgstappen uit. In klas 1 t/m 3 wordt de School Attitude Questionnaire Internet (SAQI) gemaakt. De SAQI is een vragenlijst die informatie geeft over hoe een leerling de school ervaart. De SAQI meet onder andere leertaak gerichtheid, concentratie in de klas en huiswerkhouding. In klas 1 wordt de Intelligentie Structuur Test (IST) gemaakt. De uitslag van de test wordt door de contactpersoon van het Centrum voor Begaafdheid Onderzoek (CBO) met de mentor besproken. Als er opvallende resultaten zijn, dan neemt de mentor hierover contact met de ouders op.	Vanuit het ZAT wordt een advies uitgebracht over de ondersteuning die we als school het meest passend / wenselijk vinden. Indien een leerlingondersteuner de begeleiding op zich neemt, is deze persoon verantwoordelijk voor de communicatie naar ouders en mentor en het initiëren van evaluatiemomenten.
Ondersteuning gericht op het versterken van de taalvaardigheid.	Docenten hebben hier aandacht voor en bieden hulp aan leerlingen die moeite hebben met taalvaardigheid. Bernrode biedt voor een aantal vakken hulplessen aan, waarbij de vakdocent de leerlingen helpt bij het studeren. Deze hulplessen worden standaard in het rooster opgenomen en leerlingen die dat wensen, kunnen zich daarvoor opgeven.	Binnen de trajectvoorziening wordt geen extra ondersteuning geboden gericht op het versterken van de taalvaardigheid. Leerlingen worden voor de taalvakken verwezen naar hulplessen en/of huiswerkbegeleiding of externe remedial teaching.
Werken met en volgens protocol dyslexie: faciliteiten en hulpmiddelen.	Leerlingen met dyslexie kunnen gebruik maken van extra faciliteiten (protocol op te	De ondersteuningscoördinator is verantwoordelijk voor het coördineren van de extra

	vragen bij de ondersteunings-coördinator). In de meeste gevallen betreft dit extra tijd bij toetsen, gebruik van een laptop en compenserende en/of dispenserende faciliteiten.	faciliteiten. Leerlingen kunnen met vragen terecht bij het ondersteuningsteam. Voor dyslexiebegeleiding worden leerlingen verwezen naar externe ondersteuning.
Ondersteuning gericht op het versterken van de rekenvaardigheid.	Docenten hebben hier aandacht voor en bieden hulp aan leerlingen die moeite hebben met rekenvaardigheid. Bernrode biedt voor een aantal vakken hulplessen aan, waarbij de vakdocent de leerlingen helpt bij het studeren. Deze hulplessen worden standaard in het rooster opgenomen en leerlingen die dat wensen, kunnen zich daarvoor opgeven. Hoewel de rekentoets niet meer meetelt voor het behalen van het diploma, is hier wel aandacht voor. In klas 1 en 3 zijn er verplichte hulplessen rekenen voor leerlingen die onvoldoende score bij rekentesten.	Binnen de trajectvoorziening wordt geen extra ondersteuning geboden gericht op het versterken van de rekenvaardigheid. Leerlingen worden verwezen naar hulplessen en/of huiswerkbegeleiding of externe remedial teaching.
Werken met en volgens protocol dyscalculie: faciliteiten en hulpmiddelen.	Leerlingen met dyscalculie kunnen gebruik maken van extra faciliteiten (protocol op te vragen bij de ondersteunings-coördinator). In de meeste gevallen betreft dit extra tijd bij toetsen, gebruik van een laptop en compenserende en/of dispenserende faciliteiten.	De ondersteuningscoördinator is verantwoordelijk voor het coördineren van de extra faciliteiten. Leerlingen kunnen met vragen terecht bij het ondersteuningsteam. Voor dyscalculiebegeleiding worden leerlingen verwezen naar externe ondersteuning.
Begeleiden van leerlingen bij het leren leren.	De coördinator studievaardigheden dhr. (Nick) van Lith is verantwoordelijk voor het coördineren van deze begeleiding binnen het regulier onderwijsproces. In de mentorlessen in de onderbouw komt leren leren doorlopend aan de orde. In klas 1 wordt er tot aan de kerstvakantie een extra lesuur studieles ingeroosterd waarbij leren leren een belangrijk aandachtspunt vormt. M.i.v. schooljaar 2021-2022 worden er hulplessen studievaardigheden aangeboden. Vakspecifiek is het mogelijk in gesprek te gaan met de vakdocent over de manier	Binnen de trajectvoorziening is er voor leerlingen vanaf klas 2 een training leren leren. Deze is voor leerlingen voor wie de reguliere studieles (aangeboden in klas 1), hulplessen en/of huiswerkbegeleiding onvoldoende is geweest, die structurele moeilijkheden ervaren op het gebied van leren leren. Een leerling wordt aangemeld via de mentor. In de bijeenkomsten wordt gewerkt aan plannen en organiseren en leerstrategieën. Daarnaast biedt de trajectvoorziening indien nodig groeps- (<5 leerlingen) en/of individuele begeleiding

	van leren voor dat betreffende vak.	voor leerlingen met didactische leerdoelen.
Aandacht voor leerlingen die op specifieke leergebieden extra instructie en begeleiding nodig hebben.	Docenten hebben hier aandacht voor en bieden hulp aan leerlingen die extra instructie en begeleiding nodig hebben. Bernrode biedt voor een aantal vakken hulplessen aan, waarbij de vakdocent de leerlingen helpt bij het studeren. Deze hulplessen worden standaard in het rooster opgenomen en leerlingen die dat wensen, kunnen zich daarvoor opgeven. Bernrode biedt ook huiswerkbegeleiding. Deze wordt georganiseerd vanuit het principe: vóór-leerlingen-dóór-leerlingen. Er zijn twee vormen van huiswerkbegeleiding: begeleid studeren en individuele bijlessen. Op school hebben we in het 8e en het 9e uur een lokaal ingericht waar leerlingen in alle rust hun huiswerk kunnen maken. Ook lopen er één of meer begeleidende leerlingen rond die vragen beantwoorden, helpen met plannen en overhoren. Individuele bijlessen zijn bedoeld voor leerlingen die problemen hebben bij een of meerdere specifieke vakken en/of vaardigheden. Meer uitgebreide informatie over de huiswerkbegeleiding is te vinden op onze website: www.bernrode.nl > Mijn Bernrode > Begeleiding > Huiswerkbegeleiding.	De trajectvoorziening biedt indien nodig groeps- (<5 leerlingen) en/of individuele begeleiding voor leerlingen met didactische leerdoelen. Indien een leerlingondersteuner de begeleiding op zich neemt, is deze persoon verantwoordelijk voor de communicatie naar ouders en mentor en het initiëren van evaluatiemomenten. De leerlingondersteuner heeft ook toegang tot EOC Bernrode; een digitaal systeem waar ouders op de hoogte worden gehouden van de vorderingen bij de huiswerkbegeleiding.
Aandacht voor leerlingen die op specifieke leergebieden extra uitdaging nodig hebben.	Bernrode is lid van de vereniging van Begaafdheid Profielscholen (BPS). Dit lidmaatschap houdt in dat er een doorlopende leerlijn is voor begaafde leerlingen. Mw. (Ymke) Lemmens is de coördinator talent en is verantwoordelijk voor het coördineren van deze begeleiding binnen het regulier onderwijsproces.	De (hoog) begaafde leerlingen en specifiek de mogelijke onderpresteerders worden jaarlijks in kaart gebracht door de ondersteuningscoördinator / orthopedagoog in samenwerking met de mentor. De mentor is immers op de hoogte van de ontwikkeling en eventuele omgevingsfactoren die meespelen. De mentor geeft een terugkoppeling aan ouders en zet vervolgstappen uit.

	Docenten differentiëren binnen de lessen; er zijn bijvoorbeeld leerlingen die deelnemen aan de plusgroepen en er zijn maatwerktrajecten voor leerlingen door te verdiepen en/of versnellen. In de bovenbouw kunnen leerlingen ook kiezen voor extra vakken, deelname aan de olympiades en een aanbod van universiteiten. Het Hermesprogramma biedt geïnteresseerde en/of getalenteerde leerlingen een programma aan dat verder gaat dan de gewone lessen. Het Hermesprogramma is opgezet rondom de faculteiten talen, exact, zaakvakken, kunst/sport. Meer uitgebreide informatie over Hermes is te vinden op onze website: www.bernrode.nl > Mijn Bernrode > Hermes. Bernrode neemt deel aan het Honours Programma Gymnasia (HPG). HPG is een unieke mogelijkheid voor leerlingen om zich over langere termijn te ontwikkelen in een project naar eigen keuze. Bijvoorbeeld een werkstuk op papier, een driedimensionaal werkstuk, een optreden, het organiseren van een concert, feest, debattoernooi etc., waarvoor verschillende competenties ingezet kunnen worden. Het programma begint in klas 4 en wordt in klas 6 afgesloten met een examen. Via een schriftelijk verslag kunnen de leerlingen solliciteren voor deelname aan het HPG. Iedere deelnemer krijgt de ondersteuning van een docent-begeleider van school.	M.i.v. schooljaar 2020-2021 is er binnen de trajectvoorziening voor leerlingen vanaf klas 3 de training Boost Yourself. Deze is voor begaafde leerlingen die, vaak door onderpresteren, een begeleidingsbehoefte hebben ten aanzien van niet-cognitieve factoren. Een leerling wordt aangemeld via de mentor. De training richt zich op het zelfregulerend vermogen van begaafde leerlingen. Zij leren eigen valkuilen te (her)kennen en leren het heft in eigen handen te nemen. Daarnaast biedt de trajectvoorziening indien nodig groeps- (<5 leerlingen) en/of individuele begeleiding.
--	--	---

Ondersteuning aan leerlingen met sociaal-emotionele problematiek en gedragsproblemen, o.a. milde vormen van angst en onzekerheid, zoals faalangst, examenvrees en keuzeproblemen, moeite in de sociale omgang met leeftijdsgenoten en volwassenen, belemmeringen door een gebrek aan onderwijsmotivatie, bewegingsonrust, impulsiviteit, mild opstandig gedrag, en problemen in de sociale afstemming (ongepast gedrag).

Onderwerp	<i>Hoe de school hier werk van maakt binnen het regulier onderwijsproces</i>	<i>Hoe de school hier werk van maakt binnen de trajectvoorziening</i>
Signaleren van leerlingen met sociaal-emotionele problematiek en/of internaliserende gedragsproblemen.	De mentor is de spil in het signaleren van sociaal-emotionele problematiek en/of internaliserende gedragsproblemen en brengt leerlingen in bij het ZAT indien ondersteuning gewenst is. Gedurende het schooljaar zijn er leerlingbesprekingen met het gehele docententeam. De mentor geeft een terugkoppeling aan ouders en zet vervolgstappen uit. In klas 1 t/m 3 wordt de School Attitude Questionnaire Internet (SAQI) gemaakt. De SAQI is een vragenlijst die informatie geeft over hoe een leerling de school ervaart. De SAQI meet onder andere de motivatie, welbevinden en het zelfvertrouwen. De GGD Hart voor Brabant volgt de gezondheid en ontwikkeling van de jeugd van 0-19 jaar. Op het voortgezet onderwijs worden de leerlingen in klas 2 gescreend. De GGD onderzoekt dan hoe leerlingen zich op lichamelijk en sociaal-emotioneel gebied ontwikkelen. Doel is eventuele gezondheidsproblemen op te sporen en gezondheidsrisico's zoveel mogelijk te beperken. Bernrode neemt dit schooljaar ook deel aan de landelijke Corona Gezondheidsmonitor Jeugd 2021. De GGD vraagt	Vanuit het ZAT wordt een advies uitgebracht over de ondersteuning die we als school het meest passend / wenselijk vinden. Indien een leerlingondersteuner de begeleiding op zich neemt, is deze persoon verantwoordelijk voor de communicatie naar ouders en mentor en het initiëren van evaluatiemomenten. Ter preventie van internaliserende problematiek kunnen leerlingen met somberheidsklachten deelnemen aan het preventieprogramma Op Volle Kracht. Deze training is voor leerlingen met een indicatie voor stemmingsproblemen. In de training wordt gewerkt met cognitieve gedragstherapie, het ombuigen van negatieve gedachten naar positieve en helpende gedachten.

	hiervoor om bij alle leerlingen van klas 2 en 4 een online vragenlijst af te nemen. Daarnaast nodigt de GGD alle leerlingen in leerjaar 2 uit voor een persoonlijk gesprek met de jeugdverpleegkundige.	
Begeleiding van leerlingen met faalangst/examenvrees.	Docenten hebben hier aandacht voor en bieden hulp aan leerlingen met faalangst/examenvrees. Leerlingen met faalangst kunnen contact opnemen met de ondersteuningscoördinator voor extra faciliteiten (maatwerk) in het reguliere onderwijsproces.	Binnen de trajectvoorziening is er voor leerlingen vanaf klas 2 een stressmanagement training Grip op je stress. Deze is voor leerlingen die onvoldoende grip hebben op stress en aan de slag willen om hun werkdruk en stress te verlagen. Een leerling wordt aangemeld via de mentor. In de wekelijkse bijeenkomsten is specifieke aandacht voor signalen van stress, balans tussen draagkracht en -last, rust creëren en efficiënt tijd gebruiken. Daarnaast biedt de trajectvoorziening indien nodig groeps- (<5 leerlingen) en/of individuele begeleiding voor leerlingen met faalangst.
Ondersteuning van leerlingen met keuzeproblemen.	De decanen, mw. (Alicia) Meijer en dhr. (Robert) Peters, zijn het aanspreekpunt voor de activiteiten in het kader van de loopbaanoriëntatie en -begeleiding (LOB). LOB op Bernrode volgt een doorlopende leerlijn met behulp van Qompas. In klas 1 en 2 is het programma gericht op wie jij bent, waar je goed in bent en wat jouw dromen zijn, in klas 3 en 4 op de profielkeuze en in klas 5 en 6 op de studiekeuze. In de zesde klas voeren de decanen persoonlijke gesprekken met alle leerlingen ter ondersteuning van hun studiekeuze. Om ook ouders nauw te	

	betrekken bij de te maken keuzes, vindt er voorlichting plaats door de mentor en/of de decanen op de daarvoor bestemde ouderavonden. Contact gegevens zijn te vinden op onze website: www.bernrode.nl > Mijn Bernrode > Decanaat.	
Ondersteuning bij het ontwikkelen en versterken van sociale vaardigheden.	Docenten hebben hier aandacht voor en bieden hulp aan leerlingen met beperkte sociale vaardigheden. In de mentorlessen komen groepsdynamica en daarmee sociale vaardigheden doorlopend aan de orde. M.i.v. schooljaar 2021-2022 wordt in klas 1 een training in de sociale competenties aangeboden. Er worden tien lessen Rots en Water gegeven tijdens de mentorles, onder begeleiding van een gecertificeerd trainer en de mentor.	De trajectvoorziening biedt indien nodig groeps- (<5 leerlingen) begeleiding voor leerlingen die ondersteuning behoeven bij het ontwikkelen en versterken van sociale vaardigheden. Te denken valt aan het uiten van emoties, het vergroten van weerbaarheid, zelfvertrouwen of eigenwaarde, het verminderen van (sociale) faalangst, sluiten van vriendschappen, omgaan met plagen en pesten en het accepteren van eigen beperkingen.
Aandacht voor het bevorderen van schoolmotivatie.	Docenten hebben hier aandacht voor en bieden hulp aan leerlingen met beperkte motivatie. In de mentorlessen komt motivatie aan de orde indien dit een thema is voor een leerling en/of de klas. In klas 1 t/m 3 wordt de School Attitude Questionnaire Internet (SAQI) gemaakt. De SAQI is een vragenlijst die informatie geeft over hoe een leerling de school ervaart. De SAQI meet onder andere de schoolmotivatie. Indien hierop een risicovolle of lage score wordtesignaleerd, gaat de mentor hierover in gesprek met de leerling en/of ouders en brengt leerlingen in bij het ZAT	Vanuit het ZAT wordt een advies uitgebracht over de ondersteuning die we als school het meest passend / wenselijk vinden. Indien een leerlingondersteuner de begeleiding op zich neemt, is deze persoon verantwoordelijk voor de communicatie naar ouders en mentor en het initiëren van evaluatiemomenten.

	indien ondersteuning gewenst is.	
Signaleren van leerlingen met externaliserende gedragsproblemen.	De mentor is de spil in het signaleren van externaliserende gedragsproblemen en brengt leerlingen in bij het ZAT indien ondersteuning gewenst is. Gedurende het schooljaar zijn er leerlingbesprekingen met het gehele docententeam. De mentor geeft een terugkoppeling aan ouders en zet vervolgstappen uit.	Vanuit het ZAT wordt een advies uitgebracht over de ondersteuning die we als school het meest passend / wenselijk vinden. Indien een leerlingondersteuner de begeleiding op zich neemt, is deze persoon verantwoordelijk voor de communicatie naar ouders en mentor en het initiëren van evaluatiemomenten.
Aandacht voor het bevorderen van sociale veiligheid in de groep/school.	De coördinator Gezonde en Veilige School mw. (Céline) Gobert is verantwoordelijk voor het coördineren van deze begeleiding binnen het regulier onderwijsproces. Voor het bevorderen van sociale veiligheid wordt er gebruik gemaakt van een pestprotocol. De mentorlessen staan regelmatig in het teken van sociale veiligheid en thema's rondom sociale veiligheid worden behandeld in de activiteitenweek. Nieuwe eersteklassers worden behalve door hun mentor ook begeleid door tutores. Dat zijn leerlingen uit de bovenbouw, die in de eerste weken van het nieuwe schooljaar met een groepje eersteklassers praten over allerlei schoolse zaken waaraan een nieuwe leerling moet wennen. Het is de bedoeling dat de nieuwe leerlingen door deze contacten sneller thuis zijn op Bernrode. De begeleiding door de tutores wordt na de herfstvakantie afgesloten. Leerlingen en medewerkers die zich onvoldoende veilig voelen, te maken krijgen met agressie, geweld, pesten en/of (seksuele)	Binnen de trajectvoorziening is er voor leerlingen in klas 1 een Groepje start schooljaar. Deze is voor leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte, die een extra steuntje in de rug kunnen gebruiken bij de start op Bernrode. In een kleine groep (≤ 8 leerlingen) worden de alledaagse Bernrode zaken besproken, onder leiding van een leerlingondersteuner. Hierbij kun je denken aan de overgang van basisonderwijs naar het gymnasium, agendagebruik, sociale contacten, huiswerk, planning en organisatie en zaken die leerlingen zelf inbrengen. Indien wenselijk worden er groepsinterventies georganiseerd door een leerlingondersteuner in samenwerking met de mentor. Binnen de sectie Schoolsupport van het samenwerkingsverband hebben scholen de mogelijkheid om bij vraagstukken (ondersteuning en advies)

	intimidatie kunnen terecht bij de vertrouwenspersonen: mevrouw T. (Therèse) van Rossum en de heer B. (Bart) Haerkens. Contact gegevens zijn te vinden op onze website: www.bernrode.nl > Algemeen > vertrouwenspersonen.	een beroep te doen op schoolondersteuners met specialistische expertise.
Aandacht voor het voorkomen van gedragsproblemen in en buiten de klas.	Voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte wordt een handreiking ten behoeve van ondersteuning opgenomen in het leerlingvolgsysteem van Magister. Docenten houden op deze manier rekening met leerlingen van wie een ondersteuningsbehoefte bekend is. Leerlingen met gedragsproblemen en/of hun ouders kunnen contact opnemen met de ondersteuningscoördinator voor extra faciliteiten (maatwerk) in het regulier onderwijsproces. Te denken valt aan een time-out kaart. Hiermee kan de leerling een situatie verlaten op het moment dat de spanning te hoog oploopt en de time-out ruimte opzoeken. Ook de docent kan de leerling een time-out geven.	Vanuit het ZAT wordt een advies uitgebracht over de ondersteuning die we als school het meest passend / wenselijk vinden. Indien een leerlingondersteuner de begeleiding op zich neemt, is deze persoon verantwoordelijk voor de communicatie naar ouders en mentor en het initiëren van evaluatiemomenten. Binnen de sectie Schoolsupport van het samenwerkingsverband hebben scholen de mogelijkheid om bij vraagstukken (ondersteuning en advies) een beroep te doen op schoolondersteuners met specialistische expertise.
Maatregelen voor leerlingen die tijdelijk niet in de klas kunnen zijn als gevolg van storend gedrag voor zichzelf of anderen.	Bij verwijdering uit de les werken docenten met een gele kaart. In ernstige gevallen wordt de teamleider bij de strafbepaling betrokken. Afspraken omtrent verwijdering uit de les zijn te vinden op onze website: www.bernrode.nl > Mijn Bernrode > Leerlingen > Documenten > Leerlingenstatuut 2020-2022 > Bijlage A: Schoolafspraken.	Een begeleidingstraject vanuit de trajectvoorziening kan ook tijdelijk (meestal een periode van zes weken) plaatsvinden op een andere school. De jongere draait dan tijdelijk mee in een klas en krijgt daarnaast begeleiding. Redenen voor een dergelijk traject kunnen zijn: Observatie: voor jongeren van wie niet duidelijk is of ze (nog) op

	Leerlingen met gedragsproblemen en/of hun ouders kunnen contact opnemen met de ondersteuningscoördinator voor extra faciliteiten (maatwerk) in het regulier onderwijsproces. Te denken valt aan een time-out kaart. Hiermee kan de leerling een situatie verlaten op het moment dat de spanning te hoog oploopt en de time-out ruimte opzoeken. Ook de docent kan de leerling een time-out geven.	de juiste plek zitten. Time-out: voor situaties waarin een escalatie dreigt plaats te vinden of heeft plaatsgevonden. Uiteraard kan er ook sprake zijn van een combinatie van een observatie-traject en time-out traject.
--	--	--

Ondersteuning aan leerlingen met lichamelijke beperkingen, o.a. bij milde auditieve, visuele of motorische beperkingen, bij milde spraaktaal belemmeringen, en bij milde belemmeringen als gevolg van een medische conditie.		
Onderwerp	<i>Hoe de school hier werk van maakt binnen het regulier onderwijsproces</i>	<i>Hoe de school hier werk van maakt binnen de trajectvoorziening</i>
Werken met en volgens een protocol medisch handelen en handelen bij ziekte.	Voor het medisch handelen en handelen bij ziekte wordt er gebruik gemaakt van het protocol 'medicijnverstrekking en medisch handelen op scholen' van de GGD Hart voor Brabant. Voor leerlingen met een specifieke ondersteuningsbehoefte wordt een handreiking ten behoeve van ondersteuning opgenomen in het leerlingvolgsysteem van Magister. Zo is ieder personeelslid op de hoogte. Indien gewenst worden EHBO- en BHV-medewerkers geïnformeerd over het medisch handelen bij specifieke problematieken. Noodmedicatie kan in overleg met de ondersteuningscoördinator op school worden bewaard.	
Fysieke toegankelijkheid van het gebouw voor leerlingen met een lichamelijke beperking.	Bernrode is gehuisvest in een multifunctioneel gebouw en is volledig toegankelijk voor leerlingen met een lichamelijke beperking. Zo is er een lift in het gebouw aanwezig en voor	

	leerlingen met visuele problematiek zijn de trappen en deurstoppers in de school voorzien van gele markeringen.	
Beschikbaarheid van hulpmiddelen en aangepast lesmateriaal voor leerlingen met een lichamelijke beperking.	Leerlingen met een lichamelijke beperking en/of hun ouders kunnen contact opnemen met de ondersteuningscoördinator voor extra faciliteiten (maatwerk) in het regulier onderwijsproces. Te denken valt aan: extra tijd bij toetsen, gebruik van een laptop, aangepaste les- en/of sportmaterialen.	Voor leerlingen met fysiek-medische problematiek is er bij de aanvang van het schooljaar de mogelijkheid een voorlichting hierover te verzorgen aan het (nieuwe) docententeam. Ambulante onderwijskundige begeleiding (aob) is er voor slechtziende en blinde leerlingen. De aob'er van Visio helpt leerlingen met een visuele beperking om zo goed mogelijk deel te kunnen nemen aan het reguliere onderwijs. Hij of zij biedt bijvoorbeeld advies aan docenten over een geschikte lesomgeving en het aanpassen van lesmateriaal. Hij of zij adviseert niet alleen bepaalde hulpmiddelen aan leerlingen, maar ondersteunt ook bij het gebruik ervan.
Begeleiding van leerlingen met spraaktaal belemmeringen.	Leerlingen met spraaktaal-belemmeringen kunnen contact opnemen met de ondersteuningscoördinator voor extra faciliteiten (maatwerk) in het regulier onderwijsproces.	
Samenwerking met ketenpartners in de signalering en begeleiding van leerlingen met fysiek-medische problematiek, bijvoorbeeld GGD en ambulante begeleiding.	De GGD kan de school ondersteunen en adviseren bij collectieve gezondheidsthema's. De gezondheid van leerlingen en docenten staat centraal. Denk hierbij aan onderwerpen als gezonde voeding, alcoholgebruik en andere genotsmiddelen en sociale media. De school heeft bij deze aanpak rondom gezondheids-thema's aandacht voor signaleren, educatie, omgeving en beleid. De GGD biedt docenten en mentoren ook advies en ondersteuning bij ingrijpende gebeurtenissen en veiligheid op school.	De jeugdarts van de GGD is op uitnodiging gesprekspartner in het Zorg- en Adviesteam bij het in beeld brengen van risico- en beschermende factoren bij problemen van leerlingen. De jeugdarts wordt bijvoorbeeld geconsulteerd om een inschatting te maken van de belastbaarheid van leerlingen en de school hieromtrent te adviseren. Binnen de sectie Schoolsupport van het samenwerkingsverband hebben scholen de mogelijkheid om bij vraagstukken (ondersteuning en advies) een beroep te doen op schoolondersteuners met

		specialistische expertise, zoals fysiek-medische problematiek.
--	--	--

3.3 Extra ondersteuning

Extra ondersteuning binnen een reguliere VO-school: Koersklas

Voor jongeren die extra structuur, nabijheid en veiligheid nodig hebben op school, is er de koersklas. De doelgroep bestaat uit leerlingen met ondersteuningsbehoeften die voortkomen uit complexe en/of gestapelde problematiek op het gebied van leren, sociaal-emotionele ontwikkeling, gedrag en/of fysieke belemmeringen. Op Bernrode is de koersklas geen fysieke kleinere klas, maar een hybride vorm voor leerlingen in leerjaar 1 en 2. We gaan uit van het principe 'regulier waar het kan, speciaal waar het nodig is'. Een hybride koersklas op Bernrode is dan ook passend bij de visie van onze school. Leerlingen die in aanmerking komen voor de koersklas worden door middel van intensieve coaching ondersteund. De ontwikkeling van de leerling wordt planmatig gevolgd met behulp van een ontwikkelingsperspectief plan (OPP). Daarnaast worden de pedagogische kennis en vaardigheden van docenten versterkt, zodat zij zich toegerust voelen om af te stemmen op de onderwijsbehoeften van deze leerlingen.

Hybride koersklas-arrangement

De leerlingen worden extra ondersteund in hun persoonlijke ontwikkeling- en leerdoelen door leerlingondersteuners en -coaches. De leerlingondersteuners hebben een pedagogische opleiding genoten. Daarnaast is ook de mentor een vast aanspreekpunt voor de leerlingen en zijn of haar ouders. De begeleiding vindt zowel individueel als in een groep plaats. De mate van ondersteuning kan verschillen; per leerling worden individuele afspraken gemaakt. In het algemeen worden de volgende afspraken gemaakt:

- De leerling ontvangt 45 min. individuele begeleiding per week. Dit is flexibel inzetbaar: dat kan één moment zijn, of bv. 2 of 3 kortere momenten per week.
- De leerling ontvangt begeleiding in een groep, samen met de andere leerlingen met een koersklas-arrangement. Voor eerstejaars leerlingen is dit tweewekelijks, voor tweedejaars leerlingen 45 min. per week. Deze richt zich op studievaardigheden en/of sociale vaardigheden, daar waar de prioriteit ligt voor de groep.
- De leerlingondersteuner observeert 45 min. per week een les en/of kan onderwijsondersteunend aanwezig zijn voor de docent. Denk bv. aan vrije vakken die voor een leerling moeizamer verlopen.
- Het contact met ouders is zesmaal per jaar. Er zijn ten minste drie reguliere contactmomenten met de mentor (in de vorm van 10-minutengesprekken en ouderavonden). Aanvullend daarop initieert de leerlingondersteuner driemaal per jaar een evaluatiemoment met de leerling en zijn of haar ouders en de mentor.
- Het streven is om na één of maximaal twee jaar te realiseren dat een leerling kan doorstromen naar een minder intensief ondersteuningsniveau. Er is bij alle leerlingen spraken van een afbouw in intensiteit, de wijze waarop is maatwerk.

De mentor en het docententeam worden ondersteund in het lesgeven aan de leerlingen door de leerlingondersteuners en door de schoolondersteuner van Schoolsupport. De leerlingondersteuners

zijn met name beschikbaar voor specifieke vragen rondom individuele leerlingen. Schoolsupport richt zich met name op het handelen van de docent, bijvoorbeeld door het bijwonen van lessen en deze na te bespreken. Door het nabespreken van lesobservaties gekoppeld aan hulpvragen van de leerling en/of de docent kan het handelen van de docent en het handelen van de leerling versterkt worden. Maandelijks is er een overlegmoment tussen Schoolsupport, de leerlingondersteuners en de ondersteuningscoördinator. Indien mogelijk sluit de mentor aan. Op afroep en/of verzoek sluiten de teamleider of andere betrokkenen aan. Daarnaast biedt Schoolsupport geplande scholingsmomenten aan het docententeam.

Voor het docententeam zijn er vijf jaarlijkse leerlingbesprekingen. Docenten zijn signalerend en delen hun observaties met de mentor. Zij spreken ook hun verwachtingen uit of de leerling (nog) op de juiste plek zit. Bijvoorbeeld: een leerling kan doorstromen naar een minder intensief ondersteuningsniveau. Of er is meer intensieve ondersteuning wenselijk, wat betekent dat het Voorgezet Speciaal Onderwijs een beter passende plek biedt. De mentor is de spil in het contact met de leerling en zijn of haar ouders en koppelt bijzonderheden terug. De samenwerking met ouders is van groot belang. Wanneer uw kind thuis laat blijken dat hij of zij op school problemen ondervindt of het niet goed gaat, dan is het advies om aan de bel te trekken bij de mentor. In het kader van “voorkomen is beter dan genezen” adviseren wij ouders om actief contact te zoeken met de school. Als er in de thuissituatie begeleiding in beeld is, werken we nauw samen met jeugdhulpverlening om ervoor te zorgen dat er duidelijk wordt afgestemd aan welke doelen op school en thuis wordt gewerkt.

Extra ondersteuning op een andere locatie

In hoofdstuk 2 staat een beknopte beschrijving van Past en het voortgezet speciaal onderwijs (VSO). Op het moment dat wij vermoeden dat een jongere extra ondersteuning nodig heeft in een van deze vormen, dan nodigen wij ouders uit voor een gesprek om onze zorgen en adviezen hierin te bespreken.

3.4 Ontwikkelambities

Omdat passend onderwijs nooit klaar is hebben wij als school de volgende ontwikkelambities voor schooljaar 2021-2022:

Onderwerp <i>Waar gaat het over?</i>	Ambities <i>Wat willen we bereiken? Wat is er meer/anders/beter als we dit doel bereikt hebben?</i>	Termijnen <i>Wanneer verwachten we het doel te bereiken?</i>	Activiteiten <i>Wat gaan we doen om het doel te bereiken? Wie zijn daarbij betrokken?</i>
Regulier onderwijsproces: signaleren	Er wordt meer ruimte gecreëerd voor individuele aandacht geïntegreerd in het reguliere onderwijsproces.	2021-2022	- Doorontwikkelen van een training in de sociale competenties: Rots en Water. Er worden tien lessen Rots en Water gegeven in klas 1 tijdens de mentorlessen door een gecertificeerd trainer en de mentor. - Het aanbieden van een interactieve training voor de mentoren bovenbouw gericht op oplossingsgerichte gespreksvoering door Schoolsupport. - Het ontwikkelen van mentorlessen, gericht op stressmanagement en veerkracht door het ondersteuningsteam. - Het aanbieden van een interactieve training voor mentoren zodat zij zich (beter) toegerust voelen om stressmanagement en veerkracht bespreekbaar te maken in de mentorlessen door het ondersteuningsteam in samenwerking met Schoolsupport.
Nationaal Programma Onderwijs	Vertragingen inhalen en leerlingen ondersteunen die het moeilijk hebben door de gevolgen van de coronacrisis.	2021-2024	- Effectievere inzet van onderwijs om kennis en vaardigheden bij te spijkeren, zoals een-op-een begeleiding, instructie in kleine groepen, leren van en met medeleerlingen etc. door docenten in samenwerking met evt. externe partijen. - Interventies die gericht zijn op de ontwikkeling van executieve functies; metacognitie en zelfregulerend leren door de

			coördinator studievoordigheden in samenwerking met docenten. - Interventies gericht op het welbevinden van leerlingen, zoals bestaande trainingen intensiveren, overbruggingszorg en/of een kortdurend behandeltraject bieden door het ondersteuningsteam.
Begaafde leerlingen	(Door)ontwikkeling van het onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor begaafde leerlingen.	2021-2023	- Doorontwikkelen van de training Boost Yourself. Deze gericht op het zelfregulerend vermogen van begaafde leerlingen. - Er wordt scholing georganiseerd in samenwerking met Fontys, Master Educational Needs. Het onderwijzend personeel en het ondersteuningsteam volgen in vier middagen de module: Theoretische kennis begaafdheid. Drie collega's volgen de gehele Masteropleiding tot specialist begaafdheid. - Bernrode neemt deel aan de regionale PLG met als doel kennisdeling en uitwisseling ervaringen (good practices).
Hybride koersklas-arrangementen	D.m.v. een hybride koersklas waarborgen we extra structuur, nabijheid en veiligheid en kan worden voorzien in de ondersteuningsbehoeften van leerlingen met een koersklas-arrangement.	2021-2022	- De pedagogische kennis en vaardigheden van docenten worden versterkt: leerling specifiek door de leerlingondersteuner, Schoolsupport richt zich op het handelen van de docent. - Maandelijks is er een overlegmoment tussen de leerlingondersteuners, Schoolsupport en de ondersteuningscoördinator. - Het aanbieden van scholingsmomenten voor alle docenten die lesgeven aan leerjaar 1 en 2, door de leerlingondersteuners in samenwerking met Schoolsupport.

BIJLAGE(N)

Bijlage 1 - Afspraken over de inzet van Schoolsupport in 2021-2022

ARRANGEMENT SCHOOLSUPPORT 2021-2022

Gymnasium Bernrode

Inleiding:

De Schoolondersteuners versterken de scholen bij de realisatie van passend onderwijs en trachten het invliegen van hun kennis steeds meer overbodig te maken. De bedoeling is dat de sectie Schoolsupport enkel die activiteiten/expertise oppakt die voor een school niet redelijkerwijs zelf te organiseren is.

De inzet van de Schoolondersteuners draagt eraan bij dat docenten/mentoren het gevoel hebben dat ze passend onderwijs aankunnen: omgaan met diversiteit in een groep (didactisch en pedagogisch), signaleren van behoeften, samenwerken met ouders en jongere, hulp vragen. De activiteiten vinden dan ook veelal dicht op of zelfs in het onderwijsproces plaats. Activiteiten gericht op andere functionarissen, zoals ondersteuningscoördinatoren, leerlingbegeleiders, gedragswetenschappers, schoolleiders e.d., kennen indirect hetzelfde doel: het versterken van de context, opdat het docenten en de school beter lukt om af te stemmen op de onderwijsbehoeften van de jongeren.

Activiteiten Schoolondersteuners:

Activiteiten die onderdeel uitmaken van het aanbod zijn:

- Directe professionaliseringsvormen (*in* het proces) zoals co-teaching, co-training, video-interactiebegeleiding en synchroon-coaching;
- Indirecte professionaliseringsvormen zoals scholingsbijeenkomsten, workshops, voorlichting, coaching en begeleide intervisie;
- Consultatie en advies over complexe casuïstiek⁴;
- Advies over en ondersteuning bij doorontwikkeling van trajectvoorziening, koersklas en andere schoolinterne ontwikkelingen c.q. innovaties die relevant zijn voor passend onderwijs;
- Doorstroombegeleiding, naar een minder intensief ondersteuningsniveau (nazorg).

Daarnaast is de schoolondersteuner een critical friend die gevraagd en ongevraagd verbeterpunten kan signaleren ten aanzien van passend onderwijs en aanmoedigt waar het goed gaat.

Toelichting: hierna staan bij de activiteiten uren vermeld. Dit is een globale indicatie van het aantal uren dat past bij de activiteit. In overleg met schoolondersteuner(s) en school kunnen deze geactualiseerd worden, afhankelijk van de exacte uitvoering/invulling.

In het begin van het schooljaar zullen tijdens onderling overleg tussen schoolondersteuners en ondersteuningscoördinator de activiteiten specifiek gekoppeld worden aan personen indien er meerdere schoolondersteuners op de locatie actief zijn.

⁴ Bij 'Consultatie en advies over casuïstiek' valt begeleiding van leerlingen enkel onder deze categorie indien deze begeleiding in het teken staat van de advisering aan de school. Met uitzondering van nazorg bij doorstroom vanuit een hoger ondersteuningsniveau vallen alle andere vormen van leerlingbegeleiding onder de categorie 'Anders'.

In het arrangementgesprek van Gymnasium Bernrode zijn naar aanleiding van de genoemde hulpvraag, de volgende doelen en activiteiten afgesproken:

Hulpvraag 1: Ondersteun ons door middel van het inbrengen van pedagogische expertise en het aanleren van vaardigheden bij docenten voor een betere afstemming op onderwijsbehoeften van leerlingen.

Doel 1: De pedagogische kennis en vaardigheden van docenten zijn wederom versterkt, zodat zij zich (beter) toegerust voelen om af te stemmen op de onderwijsbehoeften van **alle** leerlingen in hun klas. Docenten ervaren de stap van focus op de individuele leerling naar focus op de gehele klas (groepsdynamica), waarbij zij nog meer dan voorheen zelfreflectie toepassen als vertrekpunt van hun handelen.

Activiteiten	Uren 40	Personen
Directe professionalisering: • Coaching on the job • Beeldbegeleiding	15	
Indirecte professionalisering: • Observatie en nabespreking - traject • Collegiale consultatie (anders dan casuïstiek) • Training mentoren bovenbouwteam oplossingsgerichte gesprekvoering deel II (i.s.m. de decaan, in het kader van de transfer)	20	
Consultatie en advies over casuïstiek ¹ • Collegiale consultatie	5	

Tussentijds evaluatie / reflectiemoment: d.d.:

Activiteiten	Bevindingen:	Aanpassingen:
Directe professionalisering:		
Indirecte professionalisering:		
Consultatie en advies over casuïstiek ¹		

Hulpvraag 2: Het team krijgt steeds meer te maken met bijzonder complexe casussen. Corona heeft hierin een rol gespeeld, evenals dat doorverwijzen naar VSO nauwelijks gebeurt, gezien het feit dat ons samenwerkingsverband geen aanbod heeft op dit gebied. Dit betekent dat Bernrode een leerlingpopulatie bedient waarbij verhoudingsgewijs veel intensieve leerlingtrajecten lopen. Het team heeft behoefte aan een sparringpartner in met name de complexe casussen waarbij veel partners zijn betrokken. Ook het omgaan met veeleisende ouders wordt soms nog gezien als struikelblok/energielek. De ondersteuningscoördinator gaat daarnaast de opleiding tot Schoolpsycholoog volgen en vraagt wekelijkse werkbegeleiding (= 40 uren) vanuit het samenwerkingsverband.

Doel 2: De expertise rondom handelingsgericht werken en het zelfvertrouwen van het ondersteuningsteam (o.a. grenzen aanvoelen en aangeven) wordt uitgebreid, zodat de medewerkers zich toegerust voelen om beter om te gaan met (complexe) casuïstiek.

Activiteiten	Uren 60	Personen
Directe professionalisering: Consultatie en coaching on the job tijdens leerlingbegeleiding: op afroep	5	
Indirecte professionalisering: -		
Consultatie en advies over casuïstiek ¹ - Sparringpartner in casuïstiek tijdens aanwezigheid op school - Periodieke casuïstiekbespreking voor ondersteuningsteam waarbij voorzitterschap rouleert en schoolondersteuner uiteindelijk observant wordt (5 x 45 min). (Observatie op locatie voor aangemelde leerlingen met extra ondersteuningsbehoeften.)	15	
Anders: - Janine van Oss ontvangt werkbegeleiding van Sanne Gevers in het kader van haar opleiding tot Schoolpsycholoog - Aanwezigheid van de schoolondersteuner bij de teamvergaderingen van het OT: brengen van inspiratie, uitwisseling van informatie in het kader van wederzijds goed geïnformeerd zijn.	40	

Tussentijds evaluatie / reflectiemoment: d.d.:

Activiteiten	Bevindingen:	Aanpassingen:
Directe professionalisering:		
Indirecte professionalisering:		
Consultatie en advies over casuïstiek ¹		
Anders:		

Hulpvraag 3: Bernrode heeft een stevige ondersteuningsstructuur. De uitdaging ligt erin om de ondersteuning steeds minder buiten, en steeds meer in de klas te bieden, zodat Passend Onderwijs, richting Inclusiever Onderwijs gerealiseerd kan worden. School vraagt hier hulp bij. Onderdelen hiervan zijn: sparringpartner zijn rondom: voorkomen van thuiszitters, implementatie van Rots en Water. Daarnaast vraagt school procesbegeleiding bij de monitoring en evaluatie van de interventies gericht op het welbevinden van leerlingen n.a.v. “coronavertragingen” (Nationaal Programma Onderwijs).

Doel 3:

- Er wordt meer ruimte gecreëerd voor individuele aandacht, geïntegreerd in het reguliere onderwijsproces, waardoor realisatie van passend onderwijs wordt versterkt;
- Mentoren zijn getraind om stress(management) en veerkracht bespreekbaar te maken in hun klassen én oefeningen te doen met hun klassen die bijdragen aan meer veerkracht en behapbare stress.
- De kwetsbaarheid binnen het docententeam wordt vergroot en de onderlinge collegialiteit versterkt (teambuilding). *Aan dit doel wordt middels het werken aan doel 2 gewerkt.*

Activiteiten	Uren 20	Personen
Indirecte professionalisering: • Sparringpartnet voor het ontwikkelen van mentorlessen, gericht op stressmanagement en veerkracht • Training verzorgen (tijdens workshopdag?) omgaan met stress en verhogen veerkracht (Moed om te Falen in de klas) voor mentoren (zodat men zich in staat voelt de mentorlessen binnen dit thema goed te kunnen geven)	15	
Advies en ondersteuning bij schoolontwikkeling t.a.v. passend onderwijs: • Ondersteunen bij het implementeren van het Rots en Water-programma: sparringpartner (op afroep) • Procesbegeleiding rondom monitoren welzijn van de leerlingen (feedback en meedenken over)	5	

Tussentijds evaluatie / reflectiemoment: d.d.:

Activiteiten	Bevindingen:	Aanpassingen:
Indirecte professionalisering:		
Advies en ondersteuning bij schoolontwikkeling t.a.v. passend onderwijs:		

Hulpvraag 4: Schooljaar 2021-2022 is het tweede jaar waarin Bernrode een hybride koersklas heeft. De ervaringen van het eerste jaar waren overwegend positief, voor zowel leerlingen, ouders als docenten. Het past bij de school. De extra structuur, nabijheid en veiligheid zorgt ervoor dat kan worden voorzien in de onderwijsbehoeften van leerlingen met een koersklas-arrangement. Toch gebeurt het soms dat deze vorm onvoldoende blijkt voor een leerling, waardoor doorverwijzing naar VSO noodzakelijk wordt. Om deze doorstroom zo veel als mogelijk te voorkomen en om nog beter tegemoet te komen aan de specifieke onderwijsbehoeften van deze doelgroep, vraagt school de schoolondersteuner om docenten te ondersteunen in hun pedagogisch en didactisch handelen en adviserend op te treden naar het ondersteuningsteam.

Doel 4:

- Docenten die lesgeven aan leerlingen met een koersklasarrangement signaleren vlot(ter) wanneer hun aanpak niet het gewenste effect heeft op de (ontwikkeling van de) leerling met een koersklasarrangement en handelen hiernaar door actief hulpvragen te stellen aan het ondersteuningsteam/schoolondersteuner. Door de begeleiding breidt hun handelingsrepertoire uit en voelen ze zich capabeler om deze leerlingen de ondersteuning te bieden in de klas, die ze nodig hebben om tot ontwikkeling te komen en blijven.
- Ondersteuningscoördinator en betrokken leerlingbegeleider(s) evalueren periodiek en cyclisch zowel de individuele leerlingen als de opzet van begeleiding van leerling en docenten, opdat tijdig kan worden bijgestuurd middels planmatig(er) werken.

Activiteiten	Uren 60	Personen
Directe professionalisering: • On the job	10	
Indirecte professionalisering: • Een inventariserend gesprek met alle mentoren van leerlingen met een koersklasarrangement: kennismaken, drempel verlagen, adviseren en/of een vervolg afspreken over coaching • Observatietrajecten met nabespreking • Mede aanbieden van drie professionaliseringsmomenten in het jaar voor alle betrokken docenten (voorbereiden en geven i.s.m. werkgroep). Speerpunt zal zijn: faciliteren van intervisie.	40	
Consultatie en advies over casuïstiek ¹ • Aanwezigheid maandelijkse overleggen koersklas met als vast onderdeel casuïstiekbijeenkomst (8 x 45 min)	6	
Advies en ondersteuning bij schoolontwikkeling t.a.v. passend onderwijs: • Advisering rondom opzetten handelingsgericht werken (cyclisch proces) rondom hybride koersklas (meedenken over de vorm van leerlingbegeleiding en observatietrajecten; trends van hulpvragen docententeam signaleren; docenten voldoende meenemen in de doelen van de betreffende leerlingen)	4	

Tussentijds evaluatie / reflectiemoment: d.d.:

Activiteiten	Bevindingen:	Aanpassingen:
Directe professionalisering:		
Indirecte professionalisering:		
Consultatie en advies over casuïstiek ¹		
Advies en ondersteuning bij schoolontwikkeling t.a.v. passend onderwijs:		

Activiteiten	Uren	Personen
Algemeen: overlegmomenten, ondersteuning doorstroom, ondersteuning casuïstiek bij mismatch ondersteuningsbehoeften en -aanbod en crisisinterventies, bijwonen ondersteuningsteamvergaderingen (3 x 2 uur)	14	

Schoolondersteuners Gedrag en Leren

Naam: bekend bij school	Uren	Aanwezigheid
Totaal aantal uren inzet schoolondersteuning: (waarvan 60 uur hybride koersklas ondersteuning)	194	

Praktische wensen: Een vast, bekend gezicht, dus geen nieuwe collega vanuit het SWV. Daarnaast is aanwezigheid van de schoolondersteuner op de dinsdag voor school een must.

Inzet specialisten:

Binnen de sectie Schoolsupport hebben scholen de mogelijkheid om bij vraagstukken een beroep te doen op Schoolondersteuners met specialistische expertise, zoals **fysiek-medische** problematiek, doorstroom **nieuwkomers** en **onderwijzorgarrangementen psychiatrische problematiek**.

Fysiek - Medisch

Activiteiten	Medewerker: bekend bij school
Consultaties en trajecten op aanvraag	

Doorstroom nieuwkomers

Activiteiten	Medewerker: bekend bij school
Consultaties en trajecten op aanvraag	
Mogelijk: workshop taalontwikkelen lesgeven voor geïnteresseerde docenten, observaties, advies over in te zetten materialen, didactische werkvormen en of aansluiten bij bovenschoolse kennisdelingsgroep.	

Onderwijzorgarrangementen psychiatrische problematiek

Activiteiten	Contactgegevens algemeen: ozapp@zuiderbos.nl
Consultaties en trajecten op aanvraag	